

DAGSORDEN 2022

IT-ARKITEKTURRÅDET

Dato: 14-09-2022 10:00

Sted: KL, lokale 2-01

'Rammearkitekturen er fundamentet for, at kommunerne anskaffer effektive digitale løsninger, der styrker den kommunale opgaveløsning og skaber sammenhæng på tværs. Det sker med borgeren i centrum og på et åbent marked.'

Vision for den fælleskommunale rammearkitektur, vedtaget af Kommunernes It-Arkitekturråd februar 2017.

1.	Siden sidst	3
1.1.	Siden sidst.....	3
2.	Drøftelsessager	4
2.1.	Status vedr. arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur.....	4
2.2.	Status for arbejdet med SKI 02.19	4
2.3.	Afreportering fra Arkitekturboards møde vedr. 'Standarder for minimumsopmærkning i MeMo-formatet'	5
2.4.	Dialog med KL's direktion	6
2.5.	Samtykkefunktionalitet til bl.a. deling af data	7
2.6.	Status og udvalgte eksempler fra Digitale fundamenters arkitekturindsats	8
2.7.	It-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats	11
2.8.	EOJ-læringen i et fremtidigt perspektiv	12
3.	Eventuelt	14

1. Siden sidst

1.1. Siden sidst

DAG-2021-00162

2. Drøftelsessager

2.1. Status vedr. arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur

SAG-2021-06062 [Click here to enter text.](#)

Baggrund

Den fællesoffentlige digitale arkitektur udarbejdes og vedligeholdes i et fællesoffentligt samarbejde i regi af 'Digitalisering der løfter - fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022 – 2025' og Digitaliseringspagten.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status for arbejdet med Fællesoffentlig Digital Arkitektur til efterretning
- giver input til nyt arbejdsprogram for Udvalget for Arkitektur og Standarder

Sagsfremstilling

Digitaliseringsstyrelsen ved kontorchef Nikolai Tronche Bülow giver på mødet en mundtlig orientering om status vedrørende af 'Digitalisering der løfter - fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022 – 2025', og en introduktion til forslag til arbejdsprogram for arkitektur og standarder.

2.2. Status for arbejdet med SKI 02.19

SAG-2022-02207 Dan Bjørneboe

Baggrund

Statens og Kommunernes Indkøbsservice er ved at forberede udbud af rammeaftalen 02.19. SKI er i tæt dialog med KOMBIT og kommunerne om den kommende kontrakt og det kommende udbud.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter ønskerne til den kommende rammeaftale
- giver input til, hvordan kommunerne som bestillere kan bidrage til, at leverandørerne lever op til aftalen

- giver input til, hvordan kommunerne bedst muligt understøttes i rollen som kompetente bestillere

Sagsfremstilling

Rammeaftalen 02.19 står over for et udbud. SKI arbejder sammen med kommunerne om den endelige udformning og det endelige udbudsmateriale. Drøftelserne drejer sig pt. blandt andet om, hvor meget af infrastrukturen, der skal være obligatorisk.

På den ene side går bekymringen på, om en aftale med en meget stor obligatorisk part giver anledning til, at leverandørerne falder fra i udbudsprocessen og/eller, at priserne tilbudt på aftalen bliver voldsomt høje.

På den anden side er der en bekymring for, at en for "blød" aftale medfører, at leverandørerne i en meget lang årrække ikke bliver forpligtet på infrastrukturen.

Konsekvensen af begge bekymringer, hvis de bliver ført ud i livet i fuldt omfang, kan være, at kommunerne skal gennemføre flere egne udbud-/indkøbsprocesser. Enten fordi der ikke er leverandører nok på rammeaftalen, eller fordi der ikke er leverandører, der kan leve op til de infrastrukturkrav og -ønsker, kommunerne har.

2.3. Afrapportering fra Arkitekturboards møde vedr. 'Standarder for minimumsopmærkning i MeMo-formatet'

SAG-2021-06062 Vibeke Normann

Baggrund

I governancemodellen for den fælleskommunale rammearkitektur, som It-Arkitekturrådet vedtog ultimo 2016, indgår et Arkitekturboard, som agerer på mandat af It-Arkitekturrådet. Det indgår i modellen, at Arkitekturboard afrapporterer fra sine møder på førstkommende It-Arkitekturrådsmøde.

Mødet i Arkitekturboard den 2. september var boardets 16. møde.

Indstilling

Sekretariatet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager afrapporteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Opsummering af indstilling til Arkitekturboards møde 2. september 2022
Følgende arkitekturprodukter indstilles til godkendelse til optagelse i den fælleskommunale rammearkitektur:

1. Minimumsstandard for MeMo-opmærkning v 1.0., og herunder:
Seks arketyper for forsendelser af breve (Afgørelse, Anmodning om oplysninger, Anmodning om underskrift, Aftale, Betaling, Information) v 1.0
2. Arkitekturbeskrivelse af Minimumsstandard og arketyper v 1.0

Arkitekturboards udtalelse fra mødet 2. september 2022

Minimumsstandard for MeMo, Arketyper og Arkitekturbeskrivelse af Minimumsstandard og arketyper godkendes af Arkitekturboard med følgende kommentarer:

- Boardets medlemmer havde meget positive tilbagemeldinger om Minimumsstandard og arketyper fra kommunerne, og alle medlemmer var enige om, at Minimumsstandard og arketyper optages i den fælleskommunale rammearkitektur, da det vil gavne kommunerne at kunne anvende denne fælles standard ift. opmærkning af Digital Post.

Bilag

Minimumsstandard for MeMo-opmærkning v 1.0.

Arkitekturbeskrivelse af Minimumsstandard og arketyper v 1.0

Indstilling til Arkitekturboards møde 2. september 2022

Arkitekturboards udtalelse fra mødet 2. september 2022

2.4. Dialog med KL's direktion

SAG-2021-06062

Baggrund

'Dialog med KL's direktion' er et fast punkt på It-Arkitekturrådets møder og har direktør Christian Harsløf som deltager.

Punktet har til formål at understøtte, at arkitekturdrøftelser og -anbefalinger og den generelle digitaliseringsdagsorden kommer tættere på KL's direktion

2.5. Samtykkefunktionalitet til bl.a. deling af data

SAG-2020-00225 Anne Kathrine Fjord-Marschall

Baggrund

Mere sammenhængende service og større transparens om brug af data er nogle af plejemærkerne i den nye fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2022- 2025.

I den forbindelse er det aftalt at bygge videre på det eksisterende samarbejde om udvikling af samtykkefunktionalitet, og der er afsat finansiering til udvikling af forskellige funktioniteter. Det er dog afgørende for projektet, at en række myndigheder vil være første anvendere på forskellige funktioner for endeligt at tilpasse retningen for leverancerne.

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- Tager status for det fællesoffentlige projekt til efterretning – projektet præsenteres på mødet
- Overvejer mulighederne for at egen kommune deltager i projektet som første anvendere

Sagsfremstilling

Udvikling af en fælles digital samtykkeinfrastruktur skal gøre det nemt for borgere at afgive, tilbagekalde og få et tværgående overblik over samtykker via selvbetjeningsløsninger og portaler. Indsatsen er vigtig for, at borgere på en enkel og tillidsvækkende måde kan give tilladelse til, at deres data må deles med offentlige myndigheder og på tværs af sektorer. Samtidig er det vigtigt, at samtykker fortsat kan afgives mundtligt eller skriftligt i de situationer, hvor det er mest hensigtsmæssigt, fx når digitalt udfordrede borgere skal afgive samtykke.

Infrastrukturen skal blandt andet understøtte en mere effektiv udnyttelse af data i den offentlige sektor, så borgere fx oplever en bedre og mere koordineret offentlig service med respekt for borgernes kontrol over data. Infrastrukturen skal også kunne håndtere andre former for samtykke, fx til sagsbehandling eller en indsats.

Initiativet omfatter bl.a.

- Udvikling af fælles standarder for indhentning og udveksling af samtykker
- (Fælles) Infrastruktur for indhentning og udveksling af samtykker
- Udvikling af Minimum Viable Product (MVP) med fælles services til signering, lagring og notifikationer med tilhørende adgangskontrol.
- Overbliksvisioning, så borgere let kan få et tværgående overblik over afgivne samtykker

- Det overvejes om der også skal udvikles en fælles brugergrænseflade eller samtykkekomponent til afgivelse af samtykker som supplement til myndighedernes evt. egne løsninger.

Indsatsen skal sammentænkes og koordineres med fuldmagtområdet, og erfaringer fra inklusionsarbejdet skal inddrages, fx behov for analoge samtykker. På sigt kan det overvejes, om private aktører skal kunne tilkoble løsninger.

En forudsætning for realisering af gevinsterne er, at de enkelte myndigheder implementerer fælles standarder for samtykke, og dermed at relevante fagsystemer og processer samt infrastrukturløsninger i domæner eller hos den enkelte myndighed bliver tilpasset, så de kan tilkobles og understøtte den fælles infrastruktur.

For at sikre, at den fælles samtykke-funktionalitet tilgodeser helt konkrete forretningsbehov hos myndighederne, forventes projektet at koordinere tæt med evt. kommende it-understøttelse af kommende regler for den politiske aftale for Helhedsorienteret indsats (HOI). Derudover efterspørger projektet kommuner, der vil indgå i løbende drøftelser om ønsker til funktionalitet samt kommuner med konkrete processer for indhentning af samtykker som vil være første anvendere af forskellige funktionaliteter. Som første anvendere vil der være mulighed for at præge projektet, herunder hvilke funktioner der skal indgå i MVP løsningen.

Projektet præsenteres på mødet af Anders Guldmann, Digitaliseringsstyrelsens programleder for det fællesoffentlige projekt.

Bilag

Præsentation af det fællesoffentlige samtykkeprojekt.

2.6. Status og udvalgte eksempler fra Digitale fundamenters arkitekturindsats

SAG-2021-06062 Vibeke Normann

Baggrund

Kommunernes Digitaliseringsprogram 2021-2025 skal bidrage til realiseringen af strategien "På forkant med fremtiden velfærd" fra 2019.

Kommunernes Digitaliseringsprogram består af seks delprogrammer, der tilsammen sætter konkrete initiativer bag kommunernes vision på det digitale område og har et samlet årligt budget på 30 mio. kr.

De seks delprogrammer er:

1. Borger, teknologi og lokaldemokratiet
2. Digital transformation og styrket udbredelse af modne teknologier
3. Sammenhængende velfærdsforløb og indsatser
4. Klima og ressourcer
5. Bedre velfærd og styring med data
6. Digitale fundament

It-Arkitekturrådet er kommunal referencegruppe for delprogrammet 'Digitale fundamenters arkitekturdel.

Indstilling

Programleder indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning
- giver input til det videre arbejde med arkitekturindsatsen vedrørende kravmateriale, herunder:
 - om der i fht kravmaterialet er områder, rådet ønsker særligt fokus på
 - forslag til, hvordan vi kan få fælles krav til at leve i kommunerne
- giver input til det videre arbejde med arkitekturindsatsen vedrørende cirkulær databank, herunder:
 - forslag til kommunikation af modellen og dens anvendelse
 - forslag til anvendelsesmuligheder på andre fagområder

Sagsfremstilling

Status for arkitekturindsatsen

I 2022 arbejder delprogrammet med tre projekter i arkitekturindsatsen:

- 6.1 - Arkitekturfagligt beredskab og vedligeholdelse af den fælleskommunale rammearkitektur
- 6.3 - Kobling mellem den fælleskommunale rammearkitektur og infrastruktur
- 6.8 – Værktøjer, drejebøger og metoder til understøttelse af kommunernes arkitekturstyring og it-anskaffelser

I projekt 6.1 udgøres hovedparten af arkitektstabens indsats af deltagelse i fælles- og tværoffentlige projekter og reviews. Desuden udarbejder arkitektstaben arkitekturbeskrivelser og byggeblokke.

Projekt 6.3 er i løbet af 2022 blevet koblet til arbejdet i taskforcen vedr. EOJ-opgaven og forventes videreført med et revideret mandat og organisering.

I projekt 6.8 har arkitektstaben udarbejdet kravmateriale, jf nedenfor, udarbejdet en tilpasset version af Aalborg Kommunes arkitekturscreeningsværktøj samt lavet udkast til drejebog og øvrige værktøjer til it-anskaffelse, eksempelvis til kontekstanalyse.

To konkrete eksempler fra arkitekturindsatsen

1. Kravmateriale til understøttelse af kommunernes praksis for arkitekturstyring og for it-anskaffelse

Fælles krav hjælper projekter i kommunerne og KOMBIT med at styre deres portefølje og stille krav til (nye) it-løsninger. Fælles krav udspringer af mange forskellige kilder til krav, eksisterende forsøg på at konsolidere kravsamlinger og arbejde tværgående med krav samt de fælles arkitekturprincipper i rammearkitekturen.

Projektet leverer en (meta)model for krav og principper samt forslag til krav til fx sikkerhed, arkivering eller noget tredje alt efter behov. Projektet leverer også en beskrivelse af en kommende model for governance af fælles krav samt evt. it-understøttelse (i en eksisterende løsning).

Udkast til leverancerne præsenteres på mødet.

2. Cirkulær databank

I den kommende handlingsplan er klimadagsordenen prioriteret højt og en af indsatsområderne på den dagsorden er den cirkulære økonomi som driver for en reduceret CO2-udledning.

Danmarks Miljøportal, Miljøstyrelsen og KL har derfor indledt et samarbejde omkring en cirkulær databank, som et middel til dels at dokumentere ressourceflows, dels at sikre transparens mellem udbydere af eksempelvis affald og oparbejdningsvirksomheder, som anvender affaldet som ressource.

KL står for udarbejdelsen af informations- og datamodel.

I den fælleskommunale rammearkitektur har vi flere byggeblokke, som er oplagte at anvende til den her opgave:

- *Aktivitet* – som dokumenterer alle de aktiviteter, som foregår ved håndtering af affald eller andet materiale (Tømning, afhentning, transport, modtagelse, sortering, observation osv.)
- *Observerbar Egenskab* – som dokumenterer de egenskaber "ting" har (navn, beskrivelse, (måle)enhed, (måle)metode osv.),

således at der er samme opfattelse i alle systemer i fagdomænet.

- *Tilstand* – Som dokumenterer resultaterne af observationer og målinger på området. Det er (observations)aktiviteter som fremfinder resultaterne.
- *Facilitet* – som dokumenterer alt det vi anvender til aktiviteterne (beholdere, køretøjer, sensorer m.m.)

På mødet vil projektet præsentere modellen med fokus på, hvordan en relativt enkel model kan håndtere en stor variation af opgaver, og hvordan den fælleskommunale rammearkitektur er taget i brug på dette fagdomæne.

2.7. It-understøttelse af Helhedsorienteret Indsats

SAG-2021-06062 Ken Rindsig

Baggrund

Den 7. juni 2022 indgik en meget bred kreds af partier i Folketinget en aftale, der udmønter rammeaftalen fra 2018 om en ny lov om helhedsorienteret indsats (HOI-loven) for borgere med komplekse udfordringer. Aftalen har været længe undervejs, og den omtalte hovedlov er blevet udskudt af flere omgange.

Loven forventes nu fremsat i foråret 2023, og vil træde i kraft den 1. juli 2023 med en bestemmelse, hvor kommunerne kan tilbyde en helhedsorienteret indsats. Forpligtelsen til at tilbyde en indsats efter HOI-loven træder først i kraft to år efter, for at give kommunerne tid til implementeringen.

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- drøfter de foreløbige overvejelser om en fælleskommunal systemunderstøttelse af de kommunale opgaver
- drøfter de arkitekturovervejelser, som de 10 principper i aftalen giver anledning til

Sagsfremstilling

En ny hovedlov skal medvirke til at sikre en mere sammenhængende indsats til udsatte borgere med potentiale for udvikling i forhold til beskæftigelse og bedre livsmestring. En ny hovedlov skal dermed understøtte en ny

måde at arbejde med borgerne på med udgangspunkt i fælles mål på tværs af forvaltningerne, en fælles målgruppe og et nyt indsatskatalog m.v.

KL's udmelding har været, at det er en god aftale, som i høj grad afspejler de input og ønsker, KL har arbejdet for i den lange proces op til, at aftalen blev indgået.

./. Den politiske aftale er baseret på ti principper, som bl.a. beskriver målgruppen, et indsatskatalog, samt hvordan lovgivningen forventes implementeret og evalueret. Se vedhæftede bilag.

Aftaleparterne er enige om, at det skal være op til den enkelte kommune at vurdere, hvordan kommunen bedst kan organisere og implementere den nye lovgivning.

It-understøttelse

Der har igennem længere tid (med indlagte pauser grundet forsinkelser i lovgivningsprocessen) været gennemført drøftelser mellem KL, KOMBIT og relevante ministerier/styrelser om digital understøttelse af HOI. Disse drøftelser har konsolideret billedet af, at man bør bygge på den fælleskommunale infrastruktur og de relevante elementer heri. KOMBIT har udarbejdet et koncept for en fælleskommunal løsningsmodel baseret på den fælleskommunale infrastruktur og samtykkefunktionalitet.

KOMBIT vil på mødet fremlægge konceptet med henblik på fælles drøftelser heraf.

Det planlægges at forelægge en sag til KL's bestyrelse i 3. kvartal 2022 med henblik på, at KOMBIT kan igangsætte et tilslutningsforløb i kommunerne. Det forudsætter, at der er tilstrækkelig sikkerhed for hovedlovens forventede væsentligste elementer.

Bilag

Afgørende principper i den ny hovedlov
Principper for Helhedsorienteret Indsats (grafisk fremstilling)

2.8. EOJ-læringen i et fremtidigt perspektiv

SAG-2022-03731 Ken Rindsig

Baggrund

De aktuelle udfordringer med at koble systemerne inden for sundheds- og ældreområdet på den fælleskommunale infrastruktur er afdækket og løsninger herpå er igangsat.

I forlængelse heraf har KL og KOMBIT i fællesskab set på de generelle læringer af situationen. På mødet den 14.09.22 gives en foreløbig status på dette arbejde.

Indstilling

Projektet indstiller, at It-Arkitekturrådet:

- tager status til efterretning
- giver eventuelle bemærkninger til de mulige handlingsforslag

Sagsfremstilling

I forbindelse med den fælles integrationsindsats på sundheds- og ældreområdet er det blevet tydeligt, at der er behov, der bør adresseres fremadrettet, hvis gevinsterne ved fælles standarder og fælles infrastruktur skal høstes, og lignende situationer undgås. Det er en kompleks sag med arkitektur-tekniske, økonomiske og styringsmæssige dimensioner.

I forlængelse af det specifikke arbejde med EOJ-problematikken har dele af den nedsatte taskforce arbejdet videre med dette. I dette arbejde er der identificeret ca. 12 væsentlige erfaringer af forskellig karakter og samtidig identificeret potentielle fremadrettede handlinger, herunder arkitektur-fagligt, økonomisk og organisatorisk.

./. Handlingsforslagene fremgår af vedlagte oversigt.

Vurderingen er bl.a., at standardisering af de kommunale it-systemer, bredt på markedet, forudsætter dedikerede ressourcer og driftsmæssig finansiering, på linje med drift og forvaltning af fælleskommunale systemer, om end i langt mindre omfang.

Med henblik på den videre vurdering af mulige handlingsforslag efterspørger KL og KOMBIT It-Arkitekturrådets eventuelle bemærkninger til de mulige handlingsforslag.

Bilag

Evaluerings af forløbet med sagsstandarder på EOJ-området: erfaringer og handlingsforslag

3. Eventuelt